

Förbundsdirektionens arbetsutskott 2026-08-24

Plats och tid Förbundskontoret, Gunnarsrovägen 4, Arboga, kl 11:15-11:30

Närvarande Se nästa sida.

Utses att justera Linda Söder-Jonsson

Justeringens plats och tid Förbundskontoret, Gunnarsrovägen 4, Arboga

Paragrafer 4–6

Sekreterare
Lotta Alm

Ordförande
Marianne Samuelsson

Justerare
Linda Söder-Jonsson

Anslag/Bevis Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ Västra Mälardalens Myndighetsförbund

Sammanträdesdatum 2026-08-24

Anslaget sätts upp 2026-08-24

Anslaget tas ned 2026-09-15

Protokollets förvaringsplats Förbundskontoret, Gunnarsrovägen 4, Arboga

Underskrift
Lotta Alm

Närvarande

Ledamöter

Linda Söder-Jonsson (S/Kungsör), Vice ordförande
Marianne Samuelsson (L/Arboga), Ordförande

Övriga

Eva Carlstedt Ståhl, Förbundschef
Lotta Alm, Förbundssekreterare

Justerare				Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--	---------------------------

Innehåll

§ 4	Val av justerare	4
§ 5	Fastställande av föredragningslista	5
§ 6	Yttrande till Mark- och miljödomstolen avseende överklagat föreläggande med vite, Drabanten i Arboga kommun	6

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 4 Val av justerare

Beslut

1. Förbundsdirektionens arbetsutskott utser Linda Söder Jonsson (S) som justerare.

Justerare	Utdragsbestyrkande

§ 5 Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Förbundsdirektionens arbetsutskott fastställer föredragningslistan.

Justerare

Utdragsbestyrkande

§ 6 Yttrande till Mark- och miljödomstolen avseende överklagat föreläggande med vite, Drabanten i Arboga kommun

Ärendenummer: MI 2025-939

Beslut

Västra Mälardalens Myndighetsförbund lämnar följande yttrande:

1. Förbundet bedömer att vitesföreläggandet är proportionerligt. Brister avseende fukt har konstaterats i samtliga av de inspekterade lägenheterna. Det finns därför anledning att utreda om motsvarande brister förekommer i övriga lägenheter. För att få ett tillräckligt underlag för bedömning av bristernas omfattning och behovet av åtgärder är en undersökning av samtliga lägenheter nödvändig. Förbundet bedömer därför att föreläggandet inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med tillsynen.
2. Förbundet bedömer att vitesföreläggandet är tillräckligt tydligt. Det framgår vad som ska utföras, medan valet av undersökningsmetod och den kompetens som krävs för att genomföra uppdraget är frågor som fastighetsägaren ansvarar för. Det aktuella föreläggandet har inte ställt krav på förstörande undersökning eller materialprov, utan endast undersökning och åtgärdsplan. Förbundet bedömer därför att det inte finns skäl att ändra vitesföreläggandet i de delar som fastighetsägaren har begärt.
3. Förbundet anser inte att det finns skäl att undanröja eller sätta ned vitet. Vitets storlek har bestämts med hänsyn till en uppskattad kostnad för utredning per lägenhet samt eventuell konsultkostnad. Vitesbeloppet bedöms vara skäligt med hänsyn till föreläggandets syfte och omständigheterna i ärendet.

Sammanfattning

Från Mark- och miljödomstolen har inkommit underrättelse om yttrande senast 26 augusti 2026.

Fysisk bostadstillsyn har utförts i lägenheter på fastigheten Drabanten 3. Vid tillsynen konstaterades brister relaterat till bland annat fukt.

Justerare	Utdragsbestyrkande

Förbundsdirektionen beslutade den 18 mars 2026, § 24 om föreläggande med vite att vidta åtgärder, fuktskador, på fastigheten Drabanten i Arboga kommun.

Beslutet överklagades till Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen beslutade den 5 maj 2026 att avslå överklagandet.

Klaganden yrkar i första hand att mark- och miljödomstolen upphäver föreläggandet, i andra hand återförvisar ärendet och i tredje hand begränsar och preciserar föreläggandet och att vitet helt eller delvis undanröjs.

Vid inspektionen konstaterades brister i tätskikt i alla besökta lägenheter. Att högre fukthalt konstaterades i tre lägenheter av totalt tre besökta påverkade bedömningen gällande undersökningskrav, till skillnad om det hade varit en av tre som hade haft förhöjd fukthalt. Enligt miljöbalkens 2 kap. 1 § är det fastighetsägaren som har bevisbördan gällande att de allmänna hänsynsreglerna följs. Det ligger på verksamhetsutövaren att utföra de undersökningar som krävs för att kunna visa tillsynsmyndigheten att upptäckta brister inte är ett genomgående problem i hela fastigheten.

Miljöbalkens kunskapskrav 2 kap. 2 § slår fast att alla som bedriver en verksamhet ska skaffa sig den kunskap som krävs för att skydda människors hälsa mot skada eller olägenhet. Det aktuella vitesföreläggandet ställer krav på undersökning och därefter åtgärdsplan om det visar på förhöjda fukthalter. I beslutet är det inte begränsat vilken typ av undersökning som ska göras. Folkhälsomyndigheten skriver i sin vägledning att

”För att bedöma om en inomhusmiljö har problem med fukt och mikroorganismer kan en rad olika undersökningar göras. Varje undersökning ger olika information. I många fall bör undersökningarna i första hand riktas mot att klarlägga om det finns en förhöjd mängd fukt eller risk för detta” (Folkhälsomyndigheten, 2026).

Det aktuella föreläggandet har inte ställt krav på förstörande undersökning eller materialprov, utan endast undersökning och åtgärdsplan. Vid fuktskador är den dyra kostnaden att vidta fysiska åtgärder. Vid en fackmannamässig undersökning brukar åtgärdsförslag framgå i undersökningsrapporten, vilket underlättar för verksamhetsutövaren vid framtagandet av en åtgärdsplan.

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

En fastighetsägare är därutöver skyldig utifrån miljöbalken 2 kap. 3 § att utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka risk för olägenhet, som exempelvis fukt i bostäder.

”Grundläggande är alltid att fukt krävs för etablering och tillväxt av mikroorganismer”. (RISE, 2022).

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska fastighetsägare vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Om det finns risk att byggnaden har exponerats för fukt, exempelvis via bristfälligt tätskikt, är det viktigt att det undersöks och åtgärdas skyndsamt för att begränsa skadan och minska risken för människors hälsa.

”Om fukten inte torkas ut snabbt kan en tydlig påväxt uppstå på bara några veckor. Man vet också att fukten ofta orsakar kemiska reaktioner i material som blivit fuktiga.” (SWESIAQ, 2014).

Vitets storlek är satt utifrån en uppskattning av vad en enklare fuktundersökning skulle kosta per lägenhet, multiplicerat med antalet lägenheter och med hänsyn till verksamhetsutövarens ekonomiska förhållanden.

Miljö- och hälsoskyddsenheten bedömer föreläggande med vite ska lämnas oförändrat.

Beslutsunderlag

Förbundsdirektionens beslut den 18 mars 2026, § 4.

Miljö- och hälsoskyddsenhetens tjänsteskrivelse den 19 augusti 2026.

Skickas till:

Nacka Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, målnummer M 4625-26
Akten

Justerare	Utdragsbestyrkande